

SIMBOLURI HERALDICE ACADEMICE NOI (III)¹

Dr. Silviu ANDRIEȘ-TABAC

THE NEW ACADEMICAL HERALDIC SYMBOLS (III)

The process of elaboration of the coats of arms and the flags of academic institutes is continuing. The Institute of Applied Physics approved his symbols in 2008.

The main emblem of the symbols of the Institute, created by the author, and the architect Sergius Ciocanu, is the image of the Eagle of Zeus, the Greek god of the sky and thunder and the King of the Gods. In the flag of that Institute we also find a crown of oak's branches, a tree-symbol of Zeus.

Stema și drapelul Institutului de Fizică Aplicată

Simbolurile Institutului de Fizică Aplicată, elaborate de subsemnatul și executate de arhitectul dr. Sergius Ciocanu, au fost aprobate de Consiliul științific al Institutului la 29 noiembrie 2007 (proces-verbal nr. 18) și de Comisia Națională de Heraldică a Republicii Moldova la 22 februarie 2008 (proces-verbal nr. 171-III).

Stema reprezintă: *în scut oval, pe albastru, acvila lui Zeus, stând pe un trăsnet, totul de aur (fig. 1).*

Drapelul reprezintă *o pânză dreptunghiulară (2:3), albastră, având în mijloc, în interiorul unei cunune ovale din două ramuri de stejar, acvila lui Zeus, stând pe un trăsnet, totul galben (fig. 2).*

Explicația mobilelor este următoarea.

Scutul oval și culoarea albastră a câmpului au aceeași semnificație ca și în simbolurile Academiei de Științe a Moldovei și alte institute².

Acvila sau vulturul apare în stema Institutului de Fizică Aplicată ca acolit al lui Zeus³ – zeul suprem

¹ (I), în „Akademos. Revistă de știință, inovare, cultură și artă”, 2008, nr. 3 (10), p. 111-113; (II), în *ibidem*, 2009, nr. 1 (12), p. 110-112.

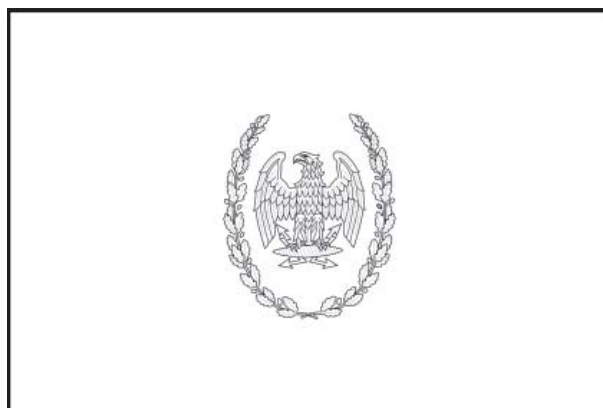
² Silviu Andrieș-Tabac, *Simbolurile oficiale ale Academiei de Științe a Moldovei*, în „Akademos. Revistă de știință, inovare, cultură și artă”, 2006, nr. 2 (3), ediție aniversativă „A.Ș.M. la 60 de ani”, p. 6-13: 11 fig.; Idem, *Un nou pas în promovarea heraldicii academice: simbolurile Institutului Patrimoniului Cultural*, în „Akademos. Revistă de știință, inovare, cultură și artă”, 2008, nr. 1-2 (9), p. 108-109: 2 fig.

³ Semnificațiile mitologice ale lui Zeus/ Jupiter sunt selectate din: *Мифы народов мира. Энциклопедия*, t. 1, Москва, 1991, p. 463-466; t. 2, Москва, 1992, p. 679-680. Victor Kernbach, *Dicționar de mitologie generală. Mituri. Divinități. Religii*, București, 1995, p. 695-696, 279-280; *Большая энциклопедия/ под ред. С. Н. Южакова*, Т. 9, СПб., с. 585-586; *Wikipedia*, enciclopedie electronică liberă.

Stema Institutului de Fizică Aplicată

din mitologia greacă, stăpânul suprem al oamenilor și al zeilor, venerat încă din faza inițială ca zeu al trăsnetului și al oricăror mișcări atmosferice violente. Era socotit drept zeu al luminii, al fenomenelor naturale, era deținătorul și diriguiorul fulgerelor și trăsnetelor. În „Theogonia” lui Hesiod Zeus apare ca punct final al perioadei cele mai vechi de dezvoltare a lumii, care se naște din începuturi fizice abstracte (Ocean, Pământ și Haos) și treptat se apropie de o dezvoltare din ce în ce mai concretă, până când în sfârșit Zeus Cronid ia în mâinile sale sceptrul lumii și răstoarnă cu mâna victorioasă forțele potrivnice.

Drapelul Institutului de Fizică Aplicată

În mitologia romană corespondentul lui Zeus era Iupiter, cunoscut în numeroase ipostase definite de epitete corespunzătoare: *Iupiter Lucetius* (Strălucitorul), *Iupiter Elicius* (producătorul ploii și cel care dăruiește semne miraculoase), *Iupiter Vernus* (dirigitorul ploilor de primăvară), *Iupiter Fulgur* sau *Fulgurator* (Fulgerătorul, stăpânul trăsnetului), *Iupiter Summanus* (sursa fulgerelor nocturne), *Iupiter Tonans* (Tunătorul, autor al tunetelor) și altele.

Astfel, în calitatea sa de zeu suprem al Universului, Zeus-Iupiter a fost asociat cu *Fizica* (din gr. *φυσικός* < *φύσις* natură) – știință fundamentală din ciclul științelor naturii care studiază proprietățile și structura materiei, formele mișcării ei și legile generale ale fenomenelor naturii anorganice, precum și transformările reciproce ale acestor forme de mișcare⁴.

Ca domn al cerurilor, Zeus-Iupiter are ca simbol *acvila* (fr. *l'aigle*), animalul său favorit, și

⁴ *Dicționar explicativ al limbii române*, ed. II, București, 1996, p. 383.

trăsnetul (fr. *le foudre*), o armă fabricată special pentru el de unchii săi – ciclopul Arges (fulgerul), Brontes (tunetul) și Steropes (trăsnetul). Cele două simboluri sunt prezente în stema Institutului în formula lor heraldică binecunoscută. Ele apar *de aur*, metal heraldic suprem, simbol al luminii, al vechimii, al nobleței, al inteligenței și al prestigiului.

Drapelul a fost elaborat prin metoda desfacerii câmpului heraldic în câmp vexilar, la fel ca în drapelul Academiei de Științe a Moldovei, imaginea zeului patron fiind încadrată de o cunună ovală din ramuri de stejar care sugerează ovalul scutului. *Stejarul* (*Quercus Iovis*) a fost copacul consacrat lui Zeus-Iupiter, copac al regilor. Printre sanctuarele lui Zeus se numără și pădurea sa de stejar din Epir, căci stejarul peste tot în Grecia era asociat cu Zeus, iar în credința romanilor stejarul era considerat drept copacul cel mai des lovit de trăsnet, ca semn simbolic al ordinilor comunicate de zeu pentru auguri.

Elena Bontea. *Crini regali*, ulei pe carton, 1999